

rep.nr.

2010/525

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 16 FEBRUARI 2012

7e KAMER

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - bijdragen werkgevers
tegensprekelijk
definitief

in de zaak:

RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID, openbare instelling, met
zetel te 1060 BRUSSEL, Victor Hortaplein, 11, appellant,
vertegenwoordigd door mr. BAERT K. loco mr. CARSAU Philippe,
advocaat te 2018 ANTWERPEN, Lange Lozannastraat 2

tegen:

L. BVBA, met maatschappelijke zetel te
, geïntimeerde, vertegenwoordigd door
mr. MALLIEN Pascal, advocaat te 2000 ANTWERPEN, Meir 24

***

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het arrest alvorens recht te doen van dit arbeidshof en deze kamer van 16 september 2010, waarbij de heropening van de debatten wordt bevolen,
- het arrest alvorens recht te doen van dit arbeidshof en deze kamer van 17 maart 2011, waarbij een getuigenverhoor wordt bevolen,
- het proces-verbaal van getuigenverhoor van 19 mei 2011,
- de neergelegde conclusies,

- de voorgelegde stukken.

***

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies opnieuw uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 19 januari 2012, waarna de debatten werden gesloten, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak werd gesteld op heden.

***

*

I. VOORGAANDE RECHTSPLEGING

a.-

Met inleidende dagvaarding van 22 juli 1998 vorderde de RSZ betaling voor de Arbeidsrechtbank te Antwerpen, door de BVBA van 130.580 BEF socialezekerheidsbijdragen, bijdrageopslagen en intrest, te vermeerderen met de verwijlntrest op 88.518 BEF vanaf 2 juli 1998 tot de volledige betaling.

Met inleidende dagvaarding van 14 oktober 1998 vorderde de RSZ betaling door de BVBA van 1.722.506 BEF socialezekerheidsbijdragen, bijdrageopslagen en intrest, te vermeerderen met de verwijlntrest op 1.297.527 BEF vanaf 30 juli 1998 tot de volledige betaling.

Met conclusie, neergelegd ter griffie van de Arbeidsrechtbank te Antwerpen op 19 mei 1999 stelde de BVBA een tegenvordering wegens tergend en roekeloos geding en vorderde zij een schadevergoeding van 100.000 BEF wegens geleden reputatieschade.

Met vonnis van 14 februari 2000 voegde de arbeidsrechtbank beide zaken samen. Zij verklaarde de vorderingen ontvankelijk, doch alvorens verder recht te doen, liet zij de BVBA toe te bewijzen met alle wettelijke middelen, getuigen inbegrepen, dat beide werknemers op 9 januari 1997 deeltijds werkten. De RSZ werd toegelaten tot het tegenbewijs van dezelfde feiten met dezelfde middelen.

Tevens werd de RSZ toegelaten een herberekening te maken van de eventuele socialezekerheidsbijdragen met aankleven voor de periode van 9 januari 1997.

Het rechtstreeks verhoor werd gehouden op 24 mei 2000; vervolgens verklaarde de RSZ af te zien van het tegenverhoor.

b.-

Met verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Arbeidshof te Antwerpen op 5 september 2000, stelde de RSZ hoger beroep in tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank. Hij vorderde de vordering teniet te doen 'inzoverre verhoogster werd veroordeeld tot een herberekening en tegenpartij toelating kreeg het tegenbewijs te leveren dat de betrokken werknemers deeltijds tewerkgesteld waren en desaan gaande opnieuw rechtdoende, de vordering van geïntimeerde in zoverre deze strekt tot het bekomen van een machtiging om het tegenbewijs te leveren dat de betrokken werknemers deeltijds tewerkgesteld waren af te wijzen en te zeggen voor recht dat verhoogster niet dient over te gaan tot een herberekening'.

Hij vorderde tevens de veroordeling van de BVBA tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

Met arrest van 27 mei 2005 verklaarde het Arbeidshof te Antwerpen het hoger beroep ontvankelijk, doch ongegrond. Het bevestigde het bestreden vonnis en de daarin bevolen onderzoeksmaatregel en verwees de zaak voor verdere behandeling naar deze rechtbank.

c.-

Op 5 februari 2008 stelde de RSZ een cassatievoorziening in tegen dit arrest.

Met arrest van 20 oktober 2008 vernietigde het Hof van Cassatie het bestreden arrest, op grond van volgende overweging:

“Het in artikel 22ter van de RSZ-wet van 27 juni 1969 bepaalde vermoeden van voltijdse tewerkstelling van de deeltijdse werknemers bij ontstentenis van openbaarmaking van hun normale werkroosters geldt niet alleen voor de dag van de vaststelling van de bedoelde ontstentenis, maar voor de ganse periode van tewerkstelling.”

d.-

Op 15 juni 2009 werd dit cassatie-arrest op verzoek van de RSZ aan de BVBA betekend met dagvaarding om te verschijnen voor het Arbeidshof te Brussel.

De RSZ vorderde het vonnis van de Arbeidsrechtbank te Antwerpen van 14 februari 2000 teniet te doen en opnieuw recht doende, zijn oorspronkelijke vorderingen gegrond te verklaren, met veroordeling van de BVBA tot de gerechtelijke intrest en de kosten van beide aanleggen.

In zijn conclusie, neergelegd ter griffie van het arbeidshof op 5 november 2009, vordert de RSZ:

- de hervorming van het vonnis van de Arbeidsrechtbank te Antwerpen van 14 februari 2000 in zoverre het van oordeel was dat de RSZ zich enkel kan beroepen op het vermoeden van de voltijdse tewerkstelling van de dag van de vaststellingen namelijk op 9 januari 1997, zodat de gevorderde [vergoedingen] dienen herberekend te worden; voor het overige de zaak opnieuw te verwijzen naar de Arbeidsrechtbank te Antwerpen voor verdere behandeling op basis van het getuigenverhoor;
- ondergeschikt, de oorspronkelijke vordering van de RSZ ontvankelijk en gegrond te verklaren en de BVBA te veroordelen tot betaling van het bedrag van 3.263,99 EUR, te vermeerderen met de moratoire intrest vanaf 2 juli 1998 op 2.193,30 EUR, en tot betaling van het bedrag van 42.699,80 EUR, te vermeerderen met de moratoire intrest vanaf 30 juli 1998 op 32.164,86 EUR
- de BVBA tevens te veroordelen tot de gerechtelijke intrest en tot de kosten van het geding.

e.-

Met arrest alvorens verder recht te doen van 16 september 2010 verklaarde het arbeidshof het hoger beroep ontvankelijk, doch alvorens verder recht te doen heropende het de debatten teneinde partijen toe te laten standpunt in te nemen over

de vraag of toepassing kan worden gemaakt van de regel van artikel 1068 tweede lid Ger.W. om de zaak terug te verwijzen naar de eerste rechter na bevestiging van de in de aangevochten beslissing bevolen onderzoeksmaatregel, wanneer deze onderzoeksmaatregel gesteund is op een motivering die door het Hof van Cassatie werd verworpen.

f.-

Met tweede arrest alvorens verder recht te doen van 17 maart 2011 liet het arbeidshof laat de BVBA toe met alle wettelijke middelen, getuigen inbegrepen, het bewijs te leveren van volgend feit:

dat mevrouw J. en mevrouw M. s in de periode van het derde kwartaal 1993 tot en met het eerste kwartaal 1997 voor de BVBA geen arbeid hebben verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst voor voltijdse arbeid.

De RSZ werd toegelaten tot het tegenbewijs te leveren van hetzelfde feit met dezelfde middelen.

g.-

Het rechtstreeks getuigenverhoor werd gehouden op 19 mei 2011. De RSZ verklaarde af te zien van het tegen getuigenverhoor.

II. VERDERE BEOORDELING

a.-

Artikel 22ter van de RSZ-Wet, zoals van toepassing in de periode waarop het geschil betrekking heeft, bepaalt:

“Behoudens bewijs van het tegendeel dat door de werkgever wordt aangebracht, worden de deeltijdse werknemers vermoed, bij ontstentenis van inschrijving in de documenten bedoeld bij de artikelen 160, 162, 163 en 165 van de programmawet van 22 december 1989 of bij gebrek aan gebruik van de apparaten bedoeld bij artikel 164 van dezelfde wet, hun prestaties te hebben uitgevoerd volgens de werkroosters die werden openbaar gemaakt zoals bepaald in de artikelen 157 tot 159 van dezelfde wet. Bij ontstentenis van openbaarmaking van de werkroosters, worden de deeltijdse werknemers vermoed arbeid te hebben verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst voor voltijdse arbeid.”

Het door artikel 22ter van de RSZ-Wet ingestelde vermoeden van voltijdse arbeid geldt, althans in de periode waarover de betwisting tussen de partijen gaat, slechts tot bewijs van het tegendeel dat door de werkgever wordt aangebracht.

(vgl. Cass. 18 februari 2002, nr. S.01.0133.N; Cass. 3 februari 2003, J.T.T. 2004, 311)

Het tegenbewijs van het door artikel 22ter van de RSZ ingestelde vermoeden van voltijdse arbeid moet door de werkgever worden aangebracht en bestaat erin te bewijzen dat de deeltijdse werknemers geen arbeid hebben verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst voor voltijdse arbeid. Hierbij moet de werkgever niet de omvang van de werkelijk verrichte prestaties voor deeltijdarbeid bewijzen.

(vgl. Cass. 3 februari 2003, J.T.T. 2004, 311)

Voor zover als nodig dient hieraan te worden toegevoegd dat de stelling van de RSZ, volgens dewelke de BVBA dient aan te tonen dat voornoemde werkneemsters in de materiële onmogelijkheid waren om bij de BVBA voltijdse prestaties te leveren, geen

steun vindt in de tekst van artikel 22ter van de RSZ-Wet, zoals van toepassing in de periode waarop het geschil betrekking heeft.

b.-

In de mate dat de RSZ zou suggereren dat de getuigen mogelijk beïnvloed zouden zijn door hun familierelatie met de (vroegere) zaakvoerster van de BVBA, stelt het arbeidshof vooreerst vast dat geen enkele bepaling in het Ger.W. verbiedt dat bloed- of aanverwanten als getuigen zouden worden gehoord, en het aan de rechter wordt overgelaten na te gaan of het bestaan van bloed- of aanverwantschap de geloofwaardigheid van de getuigenverklaring aantast.

Op de tweede plaats heeft de RSZ het niet nodig geacht klacht wegens valse getuigenis neer te leggen of gebruik te maken van het haar toekomende recht om een tegenverhoor te laten houden.

Hetzelfde geldt voor de verklaringen die door de betrokken werknemers werden afgelegd tijdens het getuigenverhoor gehouden voor de Arbeidsrechtbank te Antwerpen, gevoegd in het bundel van de BVBA.

c.-

Aan de orde is bijgevolg de vraag of de BVBA aantoont dat mevrouw J
en mevrouw M₂ in de periode van het derde kwartaal 1993 tot en met het eerste kwartaal 1997 voor de BVBA geen arbeid hebben verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst voor voltijdse arbeid.

Naar het oordeel van het arbeidshof toont de BVBA dit wel degelijk op afdoende wijze aan.

Dit blijkt vooreerst uit de verklaringen die werden afgelegd tijdens het door het arbeidshof gehouden getuigenverhoor, en die duidelijke aanwijzingen geven dat de betrokken werknemers niet voltijds werkten.

Zo verklaart mevrouw Z die weliswaar slechts om de vier tot vijf weken als zelfstandig etalagiste bij de BVBA actief was, doch dan telkens wel twee volledige dagen.

"Ik werkte meestal dinsdag en donderdag, en dan was het ofwel mevrouw V ofwel mevrouw W die in de winkel werkten. Het gebeurde wel eens dat ze er allebei waren. [...] Als ik naar Jama kwam om de etalage te doen, werd de dag daarvoor de etalage leeggemaakt en de goederen die in de etalage moesten komen klaar gezet. Het gebeurde dat ik daar vragen over had en dan gebeurde het dat de bediende die op dat ogenblik in de winkel was mij antwoordde dat zij iets niets wist omdat zij de dag ervoor niet gewerkt had."

Ook de verklaring van de heer B zoon van de toenmalige zaakvoerster en broer van de huidige zaakvoerster van de BVBA is van belang:

"Ik kwam quasi alle dagen in de winkel, omdat mijn moeder mij 's morgens meenam naar Mortsel. [...] Ik zag dan 's morgens, 's middags of 's avonds wie er in de winkel was. Ik herinner mij niet dat mevrouw V en mevrouw W altijd allebei waren. Ik herinner mij dat het soms de ene, soms de andere was, alleszins zag ik in dezelfde week nooit elke dag dezelfde dame."

Een en ander wordt ondersteund door de verklaring van de heer M; echtgenoot van de voormalige zaakvoerster van de BVBA, weliswaar onrechtstreeks:

"Dat mevrouw V; en mevrouw W niet voltijds werkten weet ik omdat mijn vrouw mij zegde: vandaag werk ik met V; of met W Na een tijdje wist ik dat op die dag de ene en op een andere dag een andere werkte."

Het vereiste tegenbewijs wordt verder geleverd door de verklaringen die de betrokken werkneemsters hebben afgelegd tijdens het getuigenverhoor dat op 28 juni 2000 werd gehouden door de Arbeidsrechtbank te Antwerpen, en waarmee het arbeidshof rekening kan houden, daar deze verklaringen werden neergelegd in het bundel van de overtuigingsstukken van de BVBA.

Zo verklaart mevrouw W :

"Ik werkte in 1997 de maandag zeven uur en woensdag en donderdagvoormiddag van 9 uur tot 12 uur 30'. Mijn collega J; werkte de maandag ook de ganse dag en dit in 1997. Ik kan het niet meerprecies zeggen maar ik denk dat zij er de donderdagvoormiddag ook werkte van 9 tot 12 uur 30'."

En mevrouw V :

"Sinds 23 jaar werk ik daar maandag en vrijdag van 9 tot 18 uur mits aftrok van een middagpauze en sinds een drietal jaar werk ik er maandag, dinsdag en vrijdag van 9 uur tot 18 uur eveneens mits aftrok van een middagpauze."

c.-

Nu de BVBA op afdoende wijze heeft aangetoond dat mevrouw J; en mevrouw M; in de periode van het derde kwartaal 1993 tot en met het eerste kwartaal 1997 voor de BVBA geen arbeid hebben verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst voor voltijdse arbeid, is het vermoeden van artikel 22ter van de RSZ-Wet, waarop de NV haar vordering steunt ontzenuwd en dient de oorspronkelijke vordering van de RSZ als ongegrond te worden afgewezen.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verklaart het hoger beroep gegrond, doch slechts in de mate dat het ertoe strekte de hervorming van het vonnis van de Arbeidsrechtbank te Antwerpen van 14 februari 2000 te bekomen in zoverre het van oordeel was dat de RSZ zich enkel kan beroepen op het vermoeden van de voltijdse tewerkstelling van de dag van de vaststellingen namelijk op 9 januari 1997;

Trekt de zaak aan zich met toepassing van artikel 1068 Ger.W.;

Verklaart de oorspronkelijke vorderingen van de RSZ ontvankelijk doch ongegrond;

Verwijst de RSZ in de kosten van beide aanleggen, vereffend als volgt:

- aan de zijde van de RSZ op 79,67 EUR en 127,64 EUR kosten dagvaardingen arbeidsrechtbank, 2.500 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank, 137,17 EUR kosten dagvaarding na cassatie en 2.750 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidshof;
- aan de zijde van de BVBA op 42,96 EUR kosten getuigenverhoor arbeidsrechtbank, 2.500 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank, 83,26 EUR kosten getuigenverhoor arbeidshof en 2.750 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidshof.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

Daniel RYCKX,
Jean BOULOGNE,
Hedwig SILON,
bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,

griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Hedwig SILON

Jean BOULOGNE

Daniel RYCKX

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 16 februari 2012 door:

Daniel RYCKX, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Daniel RYCKX